

עיתון אישי – תוצר לדוגמה - עברית

פרטים אישיים

שם המפמ"ר:	הרב ד"ר יוחאי רודיק
שם איש הקשר:	מוריה חיון
תחום הדעת:	מחשבת ישראל

עיתון אישי – תוצר לדוגמה

על פי דרישות המשימה, עליכם **להדגיש** (Bold) את המושגים המופיעים בטקסט המשימה.

בשל מגבלה טכנית, לא ניתן להדגיש את המושגים בתוצר לדוגמה. עם זאת, היעדר ההדגשה בתוצר לדוגמה אינו פוטר אתכם מהדרישה להדגיש את המושגים בעבודה שאתם מגישים.

038111

תשפ"ז

תשפ"ז

המחיר: 13.50 ש"ח כולל מע"מ
למנוי: 1234*

חדשות בית הספר

סקופ:

הרב שלא מפחד מבני הקיבוצים!

הראי"ה קוק יוצא לפגוש בבני הקיבוצים. בוחן מחדש את תופעת החילון והכפירה בדור שיבת ציון המחודשת

צפרו רכיב חזותי לכתבה החדשותית המרכזית :

תמונה: הרבנים יושבים יחד עם החלוצים באחת המושבות. התמונה מבטאת את האווירה המיוחדת והארת הפנים שביקש הרב קוק להעביר כיחס המתבקש אל בוני הארץ.
התמונה נוצרה ע"י הצ'אט GPT

מאת שם התלמיד/ה

באירוע רב רושם הביע הרב אברהם יצחק הכהן קוק סיפוק גדול ממסע המושבות בו נטלו חלק רבנים שונים וביניהם הרב יוסף חיים זוננפלד מראשי הקנאים בירושלים.
תחילתו של מסע זה ביום י"ט במרחשון כאשר תחנתם הראשונה הייתה במושבה זיכרון יעקב אחרי שהתקבלו ברוב עם במושבה חדרה. משם עלו הרבנים וביקרו בכעשרים וחמש מושבות וחווות.
במענה לשאלת כתבנו מה עמד מאחרי המסע, הסביר הרב קוק שמסע זה היווה גולת כותרת לדבריו במאמרים השונים ובמרכזם מאמר הדור בהם הציע את תפיסת עולמו בדבר היחס לבני העלייה השנייה, החלוצים בוני הארץ.
בנוסף הסביר הרב קוק שמטרת המסע הייתה:
"לחדור אל עומק הלב של הפועל הצעיר שאף על פי שחלק ממנו שבוי הוא בידי דעות זרות אשר נסחפו מהשפעה נכרית, בכל זה חי גם בו אותו הרשף הישראלי, שבגעת בו יד רצויה ורוח נאמנה ישוב והיה לאור ישראל ושלחבת קודש" (ואלה מסעי, עמ' 8)
לטובת מי ששכח או לא מכיר, מדובר בצעירים, שעלו לארץ בעיקר ממזרח אירופה וביקשו לממש את תפיסת עולמם הסוציאליסטית כחלק מתפיסתם הציונית – הקמת חברה מופת בארץ ישראל.
לדידם הקמת חברה שערכי העבודה והחלוציות, חברה שוויונית ובעלת מאפייני חמלה ודאגה לחלש עומדים במרכז ומחליפים את אורח החיים הדתי הגלוי.
מטבחים שאינם עומדים בכללי ההלכה (בישולי בשר וחלב, מאכלים שאינם כשרים וכדומה), עבודת אדמה ביום השבת וחיים משותפים לזוגות שאינם נשאו כדת משה וישראל – לא היו חזון נפרץ.
חרף היחס העוין והמחריים, על אף הביקורות הקשות מצד רבנים וחלקים רבים בחברה היהודית – הציע הרב מבט מעמיק יותר אל תפיסת עולמם החילונית שלא לומר הכפרנית.
הרב קוק הסביר שדווקא עומק המחשבה ורוחב הדעת שבהם הביא אותם לדחיקת רגלי ההלכה מאורח חייהם ואימוץ אידאולוגיות אלו, לאחר שנאשו מחיפוש משמעויות גדולות ותוכן עמוק בקרב בתי המדרש.

"בדורות האחרונים התחילו הענקים להתמעט והכלל הולך ומתעלה. בעמנו נתמעטו הבורים, ולעומתם נתמעטו, והוקטנו הגאונים והצדיקים. בתקופה הנמהרה של עבשיו הדבר בולט למאד. וזאת העליה של הכלל ההמוני הסבה ג"כ ירידה, שהדור שהוא מוצא את כל מה שהוא שומע ורואה מהורים ומורים קטן מערכו, אז מוסרם אינו לוקח את לבבו ואינו משביר את צמאונם" (מאמר הדור, עמ' קיא'), כלשונו של הרב קוק.

אחד הסימנים המובהקים שגרמו לרב קוק להרהר מחדש על הדור המיוחד הזה היו בחינת מאפייני הכופרים ופורקי העול לאורך הדורות

בדורות בהם הייתה פריקת עול ונטישת מצוות ה' הייתה גם ירידה מוסרית – פגיעה בחלשים והסתאבות חברתית. ואילו בדור הזה המצב הוא אחר לחלוטין. כעומק הכפירה עומק המצב המוסרי והתביעה לחברה מתוקנת.

"בכל הזמנים ובכל הדורות אנחנו רואים, בדור שהוא מלא פרצות, הפרצות עוברות על פני כל חוג המוסרי לכל צדדיו. דור שוכח אלוה הוא ג"כ דור סורר ומורה, זולל וסובא. מראש מקדם עת זנח ישראל את צור מעוזו, הנה מעבר מזה "זובחי אדם עגלים ישקון", "ויצמדו לאילים": "וישכחו אל מושיעם", ומעבר מזה "זנות יין ותירוש יקח לב", "וגב יבא ופשט גדוד בחוץ" ... וזה הקו עובר הוא גם על פני התולדה שלנו ג"כ בגלות", אומר הרב, ומאידך מציע על כך ש "מוזר הוא הדור הזה, שובב הוא, פראי הוא אבל גם נעלה ונשא ... נמצא כי מעבר מזה "חוצפא ישגא, אין הבן מתביש מאביו, נערים פני זקנים ילבינו", ולעומת זה - רגשי החסד, היושר, המשפט והחמלה עולים ומתגברים, הכח המדעי והאידיאלי פורץ ועולה. חלק גדול מהדור הצעיר איננו חש כל כבוד לכל מה שהורגל, לא מפני שאופלה נפשו, לא מפני שנשפל מאותו הגבול, שהחק והמשפט עומדים עליו בדעה ההמונית הרגילה, כי אם מפני שעלה עד המקום, שלפי אותו הצביון שהורגל בו עד כה שיביט על ידו על החק והמשפט, על המסורת והאמונה בכלל, על כל טהור וקדוש" (מאמר הדור, עמ' קח'-קט'), הוסיף והסביר הרב קוק את דבריו.

מתוך אמון בחלוצים אלו וכנות רצוניתהם ביקש הרב קוק לצאת למסע בו יפגשו ויוכלו להאיר צדדים אלו במפגשים אלו. את סיכום האירועים, תיאר הרב קוק בעובדה הבאה.

אחד מרגעי השיא של המסע היה ללא ספק הריקוד הסוחף של החלוצים עם הרבנים לשירת המילים "אל יבנה הגליל". ריקוד זה ביטא ללא ספק את נפילת המחיצות בין המחנות ובישר את הצלחת המסע.

מכתב למערכת

מאת איתן בר אור

צרפו רכיב חזותי לכתבת המשנה (רשות):

(בתמונה: הרב אברהם יצחק הכהן קוק ע"ה עם רבני ישיבת מרכז הרב ותלמידיה יושבים ועוסקים בתורת ארץ ישראל. התמונה נלקחה מתוך אתר ישיבת מרכז הרב, בקישור:

https://mercazharav.org.il/wp-content/uploads/2019/07/header_3HE.jpg)

שלום רב,

שמי איתן בר-אור ואני תלמיד בישיבת מרכז הרב בראשות מורנו הגדול הראי"ה קוק. בהמשך לנאמר בכתבה המתארת את רוח של הרב קוק ביחסו לחלוצים והבנתו את הכפירה שלהם כחלק מחיפוש משמעות רחבה

יותר ליהדות ולקיום התורה ומצוותיה, רציתי לשתף אתכם כיצד הדברים מקבלים משמעות בתוך הישיבה ותכנית הלימודים.

הרב זעק וקרא:

"אנחנו מוכרחים לדבר כעת דברים דווקא אמיצים, דווקא חזקים וגדולים... ואנחנו בקרבנו פנימה – היש בנו רוח? הילין בנו עוז? ... היבשו מוחותינו חלילה? אבותינו הגדולים הורישו לנו את האוצר הגדול והטוב בלב פנימה, בעמקי הנשמה – לקבוע מסכת ברחבה לכל המקצוע של הלימוד הגדול של תורת הלב והמחשבה" (אגרת כז', עמ' כה').

ובהזדמנות אחרת אמר לנו הרב:

"על תלמידי חכמים שבארץ ישראל החובה עכשיו, כימי עולם, להראות גלוי לכל בני עמנו, מה האויר המחכים של ארץ חמדתנו עושה, וכמה הוא פועל עלינו להשפיע שפע חיים ואורה על כל דרכנו, וגם על חבת ציון עצמה... נודיעה דברינו אותם, נביע להם רוחנו בשפה ברורה, נגיד להם את הקדושה התפארת והעז אשר אנחנו חשים אודות ארץ חמדה, אשר חננו צור ישראל לשבת בה, לעומת כל אחינו הרחוקים מעל אדמת הקדש, נשתמש בכל אותם הדרכים שהדור החי והפועל משתמש בהם אז נראה כי זרם אור וחם יזרם מציון על כל פזורי ישראל להכיר את הכח המרכזי החי, שמוכרח הוא להקבע גם עכשיו בכנסת ישראל היושבת על אדמת הקודש" (מעט צרי, עמ' יח' – יט').

הרב קוק מבין שחייבים להעמיד תלמידי חכמים שיידעו להשיב את הרוח לדור הזה. ובהרצאה מיוחדת שנשא הוא פרש תכנית שיטתית ומיוחדת ללימודי האמונה והמחשבה הישראלית שעליה הופקד הרב דוד כהן, הרב הנזיר (חיים כיצירה, עמ' 245 ואילך).

הרב קוק כתב בעצמו עד כמה צריך ללמוד את כל הספרות הרחבה הזו:

"...מן התחלת התגלות המחשבה העברית, בספרים שאחרי כתבי הקדש, התלמודים והמדרשים, שהם הנם שדה העבודה עצמה, המצומדים אל המחשבה הנצחית במעמד ישר, - למשל מן ספרי רב סעדיה גאון, הרמב"ם, הכוזרי, חובת הלבבות, העקדה, העקרים, ודומיהם. וכה ילך הקו הלך והקיף לאטו, עד ספרי ראשית חכמה, של"ה, מהר"ל מפראג, וכל הדומים להם, ומהם עד ספרי הדורות המאוחרים, ספרי הגר"א ותלמידיו, הגר"ז מלאדי וכל בעלי ההסברה שבחסידות, וכל הדומים לאלה ולא להם, וכל המתילדים מהם, ספרי הרמ"ח ליצאטו, יסוד ושורש העבודה וכיוצא בו, וכל הספרים הממצעים בין תקופה לתקופה ומהם עד עבודת בחירי המחברים בדורנו והסמוך לו, שבמקצוע החביב והנערץ הזה" (אדר היקר, מעט צרי, עמ' טז').

אני תקווה שנדע ללכת בדרכו של הרב קוק,

בברכה,

איתן.

דבר העורך

הרב קוק- בימים ההם בזמן הזה.

כמו במנהרת הזמן, בימים ההם בזמן הזה – עומדים מחנה מול מחנה, אנשים דתיים המשתדלים בשמירת המצוות ולימוד התורה ומולם מחנות ליברליים של יהודים שכיפת השמים היא כיפתם, מאתגרים את העולם האמוני והדתי ברעיונות ובמעשים. כמו לא עברו כמאה שנים, הנה אנו נדרשים לשאול את עצמנו שוב ושוב כיצד עלינו להתייחס לשאלות הקשות – בין אם הדברים נשמעים בדיונים עמוקים בנחת השמור לדברי חכמים ובין אם הדברים נאמרים בלהט ויכוחי רחוב או אולפני חדשות. בנו של הראי"ה קוק, הרב צבי יהודה לימד אותנו שמאמר הדור הוא לדורי דורות ועומד במבחן הזמן. כיצד אנו ניגשים כיום לשאלות הסבוכות הללו? ומה זה תובע מאיתנו אנשים האמונה ולומדי התורה?!

כעורך עיתון החוזר בזמן אל מטבחי הטריפות של חצר כנרת או דגניה, המהלך בשדות עם הזרעים בדמעה – ומרגיש את הרוח והעין הטובה של הרב קוק, עם מה אני חוזר לכיכר דיזינגוף או מרחבי ההייטק הישראלי?!

אני מנסה לקחת קצת מהרוח הטובה הזו וללמוד שכנראה המסע עדיין לא תם ועבודת העמקת לימודי האמונה מוטלת עלינו ביתר שאת.

אני שואב עידוד מתנועות התשובה השונות שהרב קוק חלם ודיבר עליהם כחזון רחוק. אני מקשיב לשירתם של אומנים שונים ששבו אל המקורות ושאוו מהם מילים ורוח לשירתם, אני רואה את שטחי הכינוס ורואה חיילי ישראל שנושאים בגאון את שם ישראל ויודע שיש תקווה.

ויודע שהמילים שלמדתי בספרי הרב קוק קמו ונהיו למציאות!

מושגים

למדנו להכיר דמות משמעותית וחשובה של הוגה גדול כמו הרב קוק. נדרשנו גם להבין את הדברים שכתב ואמר וגם לחשוב על המשמעות שלהם.

העובדה שהרב קוק לא רק דיבר וכתב את הניתוח שלו למצב הדור ולכפירה בדורו אלא גם פעל ויצר. הן בהקמת ישיבה בה לומדים תכנים שלא היו נלמדים בזמנו בישיבות כדי לתת מענה לדור ולשאלותיו והן במסע המושבות שדרכו ביקש להביא את הרוח הזו באופן אקטיבי לחלוצים בוני הארץ.

שדבריו של הרב קוק רלוונטים לימינו. אני מנסה לחשוב כיצד נכון יהיה להבין כיום את אלו שיש להם בעיה עם עולם התורה והאמונה. איך אפשר להתבונן בעין טובה על האירועים העכשוויים ולהבין לעומק את התהליכים הללו.

מקורות

הרב אברהם יצחק הכהן קוק, תרע"ו, חוברת אלה מסעי, פרנקפורט, מהדורה ראשונה, מקור ראשוני, מהימנות גבוהה
הרב אברהם יצחק הכהן קוק, תשנ"ב, אדר היקר-עקבי הצאן, מוסד הרב קוק, ירושלים, מאמר הדור, מקור ראשוני, מהימנות גבוהה
שמואל אבידור הכהן, 2002, האיש נגד הזרם, ידיעות אחרונות, מקור משני מהימנות גבוהה בשל היותו ספר מחקר
הרב אברהם יצחק הכהן קוק, תשנ"ב, אגרות הראיה, מוסד הרב קוק, ירושלים, חלק א' אגרת כ"ג, מקור ראשוני, מהימנות גבוהה
הרב אברהם יצחק הכהן קוק, תשנ"ב, אדר היקר, ירושלים, מאמר מעט הצרי, מקור ראשוני, מהימנות גבוהה
הרב יוחאי רודיק, תשפ"ב, חיים של יצירה: ישיבת מרכז הרב לדורותיה- חינוך, הגות ומעש, מוסד הרב קוק, ירושלים, עמ' 245-272, מקור משני, מהימנות גבוהה- ספר מחקרי נכתב ע"י חוקר מוכר ובהוצאה מהימנה
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור
שם המחבר/ים, תאריך הפרסום, שם המקור, מקום הפרסום, מיקום בתוך המקור, הסבר על מהימנות והרלוונטיות המקור